

2.4.2025 TUKITIIVISTELMÄ AB-alue

Tarkista viimeisin tieto ja yksityiskohtaiset ohjeet hakuoppaasta ja sitoumusehdoista. **Muutokset mahdollisia.**

www.ruokavirasto.fi

Päätukihaku 17.6.2025

2025 UUTTA

- **PYSYVÄ NURMI** -> suojavyöhyke jäädyttää.
2025 alkaen kerryttää; ympäristösitoumuksen turvepeltojen nurmet, eko luonnonhoitonurmet ja viherlannoitusnurmet.
- **VILJELYKIERTO tai VILJELYN MONIPUOLISTAMINEN**
-> Vipuneuvoja näyttää, jos ei ehto täyty tai koske tilaa, sivu 6).
- **TUOTTAMATON ALA** -> ei käytössä 2025 alkaen.
- **NUORTEN VILJELIJÖIDEN TULOTUKI**
-> koulutusvaatimusta kevennetty, esim. riittää ylioppilas- tai ammatillinen perustutkinto.

MAATALOUSTOIMINTA ja MAATALOUSMAA

-> satelliitti seuraa 2025: (Uutta)

- **Lohko** maatalousmaata. (pajut, puun taimet, rikkakasvit)
- **Kasvi** ilmoitetun mukainen, koskee kaikkia kasveja.
- **Sato korjattu:** Suojavyöhyke ja turvepeltojen nurmet 15.9.
- **Kasvuston säilytys:** Ekojärjestelmän toimenpiteet.

Kesannot: kylvä, niitä, laidunna tai muokkaa 15.9. mennessä. (jotain tehtävä)

Heinä- ja muut nurmirehukasvustot: sadon korjaus, niitto, laidunnus tai kasvuston uusiminen 15.9. mennessä.

Luonnonlaidun- ja niitty, joka ei kuulu ympäristösopimukseen -> niitto tai laidunnus 15.9. mennessä.

Ympäristösopimus (moma) -> Suunnitelman mukainen laidunnus tai niitto ja niittojätteen korjuu tehtävä 15.9. mennessä.

-> **Vaatusmaataloustoiminnasta** sen mukaan, mikä kasvi lohkolle ilmoitettu. Esim. Eko luonnonhoitonurmi-> niitto joka toinen vuosi, paitsi jos paha rikkakasvusto, niitto joka vuosi tai jos vipu-karttata-sossa huomautus, että niittoa ei havaittu 2024, niin tee niitto 2025.

AKTIIVIVILJELIJÄ vaatimus on tukien saamisen ehto,

jotta voi saada; suoria tukia, ympäristökorvausta, luonnonhaittakorvausta, luonnonmukaisen tuotannon korvausta.

Ehto ei koske alkuperäisrotujen kasvattamista koskevaa ympäristösopimusta, eläinten hyvinvointikorvausta, ympäristösopimuksia ja kansallisia tukia.

LUONNONHAITAKORVAUS 217 €/ha

Minimi 5 ha. Korvauskelpoisuus. Degressio yli 150 ha tiloille.

Kesannot ja luonnonhoitonurmet maksetaan max 25 %.

PERUSTULOTUKI (kaikille)noin 137 €/ha

UUELLEENJAKOTULOTUKInoin 19 €/ha

Enintään 50 ha:lle. Viljelijöille, joille maksetaan perustulotukea.

ERIKOISKASVIPALKKIO115 €/ha

sokerijuurikas (viljelysopimus), tattari, *linssi, *peltoherne (ruoka- tai rehuherne), kikherne, härkäpapu, makea lupiini (lajike), ihmisravinnoksi käytettävät avomaan vihannekset (kts tukiehdot), kevät- ja syysrapsi, kevät- ja syysrypsi, ~~aurinkonkukka~~, öljypellava, öljyhamppu (lajike, vakuustodistukset 17.6. kuntaan) ja ruistankio (camelina). **Huomioi**, että edellä mainittujen valkuais- ja öljykasvien seokset ovat palkkiokelpoisia. *Linssi ja peltoherne: pieni määrä viljaa tukikasvina sallitaan.

TÄRKKELYSERUNA (viljelysopimus)..... 750 €/ha

1)

NUORTEN VILJELIJÖIDEN TULOTUKI (EU)noin 95 €/ha

Enintään 150 ha:lle. Haku 5-vuoden kuluessa tilanpidon aloittamisesta pääasiallisena yrittäjänä ja maksetaan 5 v peräkkäin. Ikävaatimus enintään 40 v, (31.12.) Ammattitaitovaatimukseen lievennys 2025 (**Muutos**) -> täytyttävä ensimmäisenä tuen haku vuonna viimeistään 31.8. (koskee uusia aloittavia)

LUOMUKORVAUS (korvauskelpoisuus)/ Haku Vipussa 17.6.

Kasvitila 160 €/ha + **Kotieläintila** 130 €/0,5 eläinyksikköä/hehtaari, **Avomaan vihannekset** 590 €/ha.

- Vähimmäisala 5 ha tai 1 ha puutarhakasvi. (korvauskelpoinen ala)
- Peruskoulutusvaatimus 5 pv kasvi + 2 pv eläin. Koulutus oltava suoritettu ennen sitoumuksen alkua. Luumuvalvontaan ilmoittautuminen viimeistään 30.4. peltokasvi- ja kasvinhuonetuotannon osalta ja eläintuotannon osalta sen eläinlajin/lajien osalta, joita sitoumus koskee:
a) Uusi luomuviljelijä, b) Tilatyypin vaihto, c) Uusi eläinlaji, eläintila/Lomakkeet liitteineen Uudenmaan Ely-keskus/
- Sitoumusmuutokset lomake 215M Ely-keskukseen viim. 17.6.
- **2025 tuenhakija** voi hakea uuden kauden mukaista 5 v sitoumusta sekä lisäaloja voimassa olevaan sitoumukseen.
- Suoritettava 1 päivän täydentävä koulutus (noin 5 h) tai hyödynnettävä Neuvo-järjestelmän luomuneuvontaa, lomake 676, (min. 3 h) sitoumuskauden aikana.

Huom! Jos mukautettu luomusitoumuksesi **päättyy 30.4.25**, tulee täydentävä 1 pv koulutus jne. olla suoritettuna.

- Luomukotieläintilalle korvaus alalle, jossa täyttyy 0,5 ey/ha.

Myyntikasvivaatimus 30 % siirtymäkauden ohittaneesta sitoumusalasta, toteutus vuosittain -> koskee myös luomukotieläintiloja, joilla pinta-alaa paljon suhteessa eläinmäärään (sitoumusalalla tuotettua rehua tulee huomattavasti enemmän kuin tilan eläinmäärän ruokinnassa sitä pystytään hyödyntämään ja tilan eläintiheys on alle 0,3 ey/ha). Osittaisen sitoumuksen tehnyt avomaan vihanneksia viljeltävä vähintään 1 ha; myyntikasvivaatimus ja ala kerryttää myyntikasvien määrää kaksinkertaisesti.

Ei myyntikasvivaatimusta; jos on luomukotieläinsitoumus ja vähintään 50 % oman karjan rehuksi **tai** yhteistyösopimus luonnonmukaisen kotieläintuotannon tilan kanssa **tai** sopimus välityslähteen/ rehuvalmistajan kanssa (sopimuksessa: luomuvalvontaan kuuluva ja tuotteet luonnonmukaisesti tuotettu). Osoitettava, että rehua toimitettu sopimuksen mukaisesti esim. lohkokirjanpito, rehu kirjanpito, tuotevirtakirjanpito. (**Muutos**) Myyntikasviksi ei lueta ennen tuleentumista korjattavia viljoja, palkoviljoja eikä niiden seoskasvustoja. **Tarhaherne** teollinen tuotanto myyntikasvi vain, jos sopimus **viimeistään 15.6.**

Maissi poistettiin myyntikasvilistalta, mutta Sokerimaissi listalla edelleen. (**Muutos**)

Rajoite kesantona vuosittain enintään 25 %.

YMPÄRISTÖSOPIMUKSET/ haku Vipussa 17.6.

2025 tuenhakija voi hakea.

Maatalousluonnon ja maiseman hoitosopimus; minimi 0,30 ha, 5 v, 460 €/ha/v tai 610 €/ha/v. Vuosittainen haku: Kunnostusraivaus 450 €/ha/v, Aitaus 1500 €/ha/v, Petoaitaus 2400 €/ha/v.

Kosteikon hoitosopimus minimi 0,30 ha, 5 vuotta, 500 €/ha/v.

Alkuperäiskasvien ylläpitosisopimus 400 €/laji/v haku ja vuosittainen maksu haetaan 214 lomakkeella 17.6. Uudenmaan Ely-keskus.

Ei-tuotannollinen investointi: Kosteikkoihin (veden peittämä), kaksitasouomiin, turvepelto kosteikoksi/Uudenmaan Ely-keskus/ haku 2025 kesäkuussa Hyrrän kautta.

Helmi-tuki perinnebiotoopeille tavarana tai palveluna.

Esim. laidunalueen aitaaminen, pienimuotoiset raivaukset, ruovikon niitto/Tarkemmin Uudenmaan Ely-keskus Esko Vuorinen puh. 029502115

YMPÄRISTÖKORVAUS (korvauskelpoisuus)

Vähimmäispinta-ala vaatimus 5 ha ja puutarhakasveilla 1 ha.

Tilakohtainen toimenpide: Peltoviljelykasvit.....45 €/ha
Puutarhakasvit ja kumina...113 €/ha

Ei makseta: Ekojärjestelmätuen: viherlannoitusnurmille, luonnonhoitonurmille eikä monimuotoisuuskasveille, kasvimaasta, kesannosta, puuvartisten energiakasvien alasta, muun hampun kuin perustulotukeen oikeuttavan hampun alasta, suojavyöhykkeestä.

Yleiset vaatimukset -> toteutettava kaikki 3 kpl

- Lohkomuistiinpanot
- Viljavuustutkimukset 5 v välein (linjanäytteenotto joka 3. vuosi). Oltava voimassa korvauskelpoisilla peruslohkoilla, joita voidaan lannoittaa. Uusista viljelijän hallintaan tulleista lohkoista sitoumusvuoden loppuun mennessä mutta, jos lannoittaa niin Ehdollisuudessa ennen lannoittamista tutkimus kuitenkin vaaditaan.
- Tilakohtainen **ilmasto- ja ympäristösuunnitelma**; laadi toisena tai kolmantena sitoumusvuonna (alla taulukko). Palautus maaseututoimeen. Mallipohja tulossa Maaseutu.fi -sivuille, ei voi tehdä Vipussa.

Sitoumusvuosi	Suunnitelman viimeinen palautuspäivä
2023	30.4.2026
2024	30.4.2027
2025	30.4.2028

Tilakohtaiset valinnaiset toimenpiteet (Päätukihaku)

-> valittava 2 kpl /vuosi

1. Ilmasto- ja ympäristökoulutus (Vipussa tehdään)

- o 2025 valittu koulutus aukeaa syksyllä.
- o Maatilan osallinen, voi suorittaa sitoumusvuosittain 30.4. mennessä yhden seuraavista koulutuksista (samaa koulutusta ei voi suorittaa kahdesti):
 - Hiilensidonta peltomaahan ja maaperän kasvukunto.
 - Kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen ja ilmastomuutokseen sopeutuminen maatilalla.
 - Maatalousluonnon monimuotoisuuden edistäminen.
 - Maatilan vesiensuojelu.
 - Integroidun torjunnan menetelmät.

2. Monivuotiset monimuotoisuuskaistat (Vipu ohjaa)

Sitoumuskauden loppuun asti, siitä vuodesta, kun valitsee. Jos lohkon hallinta poistuu, voi valita tilalle toisen.

- Jos 2023 tai 2024 valittu, niin valitse -> vipu ei ilmoita.
- **Säilytä** (tai **perusta**) keskimäärin 3 m leveä monivuotinen nurmi- tai niittykasvusto vähintään 2 peruslohkon (vähintään 0,5 ha) kaikille reunoille;
 - o perusta monivuotisilla nurmi- tai niittykasvien siemenillä,
 - o vain yksivuotisen tuotantokasvin viljelyssä olevalle peruslohkolle.
 - o **Säilytä** samalla lohkolle niin kauan, kun kyseisellä lohkolle viljellään yksivuotista tuotanto kasvia:
 - jos ei toteudu seuraavana vuonna, niin toteutettava toisella ehdot täyttävällä lohkolle.
 - Jos ei ole enää kahta toimenpiteeseen kelpaavaa lohkoa, voi valita toisen valinnaisen toimenpiteen.
- Ei saa lannoittaa, eikä käyttää kasvinsuojeluaineita.
- Ei lohkoille, jossa suoja-kaistavaatimus tai vesistön varrella sijaitseva tai johon ilmoitettu ekojärjestelmän monimuotoisuuskasveja.
- Ei vuosittaista niittovaatimusta -> ei saa olla puuvartisia kasveja.

3. Maaperän seuranta

Teetettävä 2:lla vähintään yli 0,5 ha peruslohkolle **joko**:

- Laaja maa-analyysi: kokonaishiilen määrä ja orgaanisen aineksen määrän analyysit **sekä lisäksi pitää tehdä** jonkin maan kasvukuntoa tai ravinnetilaa kuvaava tutkimus koskien esim.-> maan mikrobiologista aktiivisuutta tai kationinvaihtokapasiteettia tai vedenpidätyiskykyä tai varastoravinteita tai varantoravinteita tai hivenaineita.
*Analyysiin tulee sisältyä näytteenotto kahdelta eri lohkolta kuten viljavuustutkimuksessa, mutta kuitenkin niin, että **yksi näyte/ peruslohkoa kohden** ja näytteestä voitava toteuttaa tarvittavat analyysit. **TAI** (jatkuu)

----- Maaperän seuranta -----

2)

- Maaperän skannauslaitteistolla tehty analyysi peltomaan lautekijöistä, joka mittaa reaaliajassa antureita käyttäen ja paikkatietoon yhdistäen kasvien kasvuun vaikuttavia maaperän ominaisuuksia. Tuottaa visuaalista tietoa lohkon sisäisestä vaihtelusta. Skannausanalyysin tulokset kalibroidaan tutkittavalle lohkolle maanäytteiden avulla.

Analyytit sitoumusvuoden aikana analysoitavaksi viimeistään **30.11.**

4. Organiset ravinteet

Voit valita toimenpiteen, jos jokin seuraavista ehdoista täyttyy:

- Erottelet lannan separaattorilla vähintään 25 m³ lannan jakeita.
- Erottelet vähintään 25 m³ kuiva-ainetta nestejakeesta sellaisella lietteen laskeutusmenetelmällä, jossa hyödynnetään painovoimaa.
- Käsittelet maataloustoiminnastasi syntynyttä lantaa biokaasulaitoksessa vähintään 25 m³.
- Luovutat vähintään 25 m³ maataloustoiminnasta syntynyttä lantaa tiloille, jotka tuottavat itse yhteensä alle 25 m³ lantaa/v.
- Toimitat vähintään 25 m³ nurmikasvustoa biokaasulaitokseen. Voit toimittaa nurmikasvustoa tilan ulkopuoliseen biokaasulaitokseen. (käy myös oma tai jos olet osakkaana).

Lannan luovutuksesta tai käsittelystä ja toimitetusta nurmikasvustosta pitää olla kuitti, sopimus tai muu asiakirja **viimeistään 30.11.**

5. Pölyttäjien ravintokasvit (Vipu)

- o Tilalla on oltava kasvukaudella vähintään kahdella eri peruslohkolle viljelyssä sadontuotantotarkoituksessa pölyttäjille ravintoa tarjoavia yksi- tai monivuotisia tuotantokasveja.
- o Peruslohkon ala vähintään 0,5 ha. Peruslohkolle yhtä tai useampaa soveltuvaa kasvia. Jos toteutus osalla peruslohkoa, niin vähintään 1 ha:n kasvulohko, jolla on hyväksytyt pölyttäjien ravintokasveja: **Esim.** 20 ha peruslohko, jossa 1 ha kasvulohko rypsiä kelpaa.
- o Pölyttäjien hyväksytyt ravintokasvit: öljykasvit, tattari, kumina, korianteri, sinappi, kurpitsat, avomaankurkku, parsat, pavut, härkäpapu, herne, öljyhamppu, morsinko, mansikka, vadelma, hedelmäpuut tai marjapensaat.
- o **Sallittu** lannoitteet ja kasvinsuojeluaineet.

6. Täsmäviljelymenetelmät

Viljelijällä tai urakoitsijalla (A-D) on käytössä joku seuraavista menetelmistä:

- Tuotantopanosten paikkakohtaisen sijoittamisen ja levittämisen mahdollistava automatiikka, joka perustuu paikkakotaiseen kuvantamiseen. Voidaan toteuttaa satelliitilla, ilmakuvalla, reaaliaikaisella sensorilla, kameralla tai pellon vyöhykekartoituksella.
- Kasvinsuojeluruiskun tai lannoitteenlevittimen paikkatietoon perustuva lohkoautomatiikka, jonka avulla voidaan estää kasvinsuojeluaineen tai lannoitteen päällekkäinen ruiskutus tai levitys kasvustoon.
- Optiikkaa hyödyntävä hara rikkakasvien mekaanisessa torjunnassa.
- Paikkatietoon perustuva leikkuupuimurin tai ajosilppurin satotasomittaus.
- Käytössä traktori tai työkon, joka on varustettu vähintään sellaisella ajoautomatiikalla, joka valitsee ja säilyttää ajolinjan ilman kuljettajaa. -> **urakoitsija ei käy tähän**, mutta hallinnassasi oleva yhteisömisteinen tai leasingsopimuslaite käy.
- Toimenpiteen toteuttaminen todennettava tulosteilla tai kuiteilla.
- Lohkomuistiinpanoihin: käytettyjen laitteiden toimintaperiaatteet.
- Urakoitsijan käytöstä oltava urakoitsijan kuittaus tai kuitti **viimeistään 30.11.** sinä vuonna, kun haet toimenpiteen korvausta.

6. Kasvintuhoojien ja kasvitautien seuranta- ja tunnistussovellukset

- o Käytössä oltava vuorovaikutteinen tietokoneella tai mobiililaitteella toimiva sovellus, jolla voit tunnistaa rikkakasveja, kasvitaukeja tai kasvintuhoojia ja seurata tilan kasvukaudenaikaista kasvitauti- ja tuholaistilannetta. (kuvakaappauksilla)
- o Sovellus voi olla laaja-alainen tai yksittäisten tuotantokasvien (myös nurmet) kasvinsuojelun päätöksentekoa tukeva sovellus. Oltava käytössäsi koko kasvukauden.
- o Viljelijän on voitava todistaa, että hän on käyttänyt sovellusta. **Dokumentointi** kuvakaappauksilla sovelluksen käytöstä.
- o Sovellukset, joissa käyttäjän on mahdollista antaa tietoja käy; Sovelluksia mm.: LukeKasKas, RapsiApp, Minun maatilani –Wisu Ennuste, AgAssist, Cordulus Farm, Agriportal, Sirppi-mobiilisovellus (versio 2.4), AgriSmart.

Lohkokohtaiset toimenpiteet (ympäristösitoumus)

- o korvauskelpoinen ala, vapaaehtoinen. Monivuotisia ovat 4, 5 ja 6.

1) Maanparannus ja saneerauskasvit max 20 % 190 €/ha

- o Lohkoille, jotka ovat olleet edellisenä vuonna yksivuotisten tuotantokasvin viljelyssä (Vipu karttataso). Voi toteuttaa yksittäisellä loholla.

- o Maanparannuskasvi ei käy satokasvin aluskasveina.

- o Saneerauskasvilla voi perustaa seuraavan vuoden kasvuston.

Kylvö keväällä, kasvuston saa muokata maahan kahden kuukauden kuluttua kylvöstä. Saat niittää tai murskata kasvukauden aikana ja käyttää hyödyksi.

Lannoittaa saa ja käyttää kasvinsuojeluaineita. Saa päättää kemiallisesti.

- o Maanparannuskasvit: öljy- ja muokkausretikka, mailaset, ruisvirna, rehuvirna, valkosinappi eli keltasinappi, mesikät, sikuri, hunajakukka, auringonkukka, kumina (käy vain kylvövuonna), tai näiden seokset.

- o Saneerauskasvit: öljy- ja muokkausretikka myös muokkausretiisi, valkosinappi eli keltasinappi, samettikukka tai näiden seokset.

→ Vain ylläolevat kasvit käyvät ja nurmikasvia ei voi kylvää seoksessa.

Rajoitteita maksuun:

→ Kuminan ensimmäisen vuoden kasvusto käy, mutta ei satovuoden kumina, vaikka ilmoitettaisiin ensimmäisen kerran kuminana.

→ Ei maksu samalle alalle peräkkäisenä vuotena.

→ Ei makseta, jos maksetaan **Luumu** avomaanvihannesten tuotannosta.

Ei voi valita:

- o Jos samalle alalle valittuna ympin 2,4,5,7 tai 8 tai Eko 2,3,4 –toimenpiteet.

2) Kerääjäkasvi (kk.) max 30 % 97 €/ha

- o yksivuotisen varsinaisen viljelykasvin aluskasvi tai sadonkorjuun jälkeen kylvettävä kasvi. -> tasainen kasvusto oltava koko loholla.

- o Kerääjäkasvin ja varsinaisen viljelykasvin on oltava eri viljelykasveja. **(Muutos)** Varsinaisen viljelykasvin on oltava yksivuotisena viljeltävä peltoviljelykasvi tai puutarhakasvi, -> ei nurmikasvi.

- o Kerääjäkasvi voi olla seoskasvusto. (ei kuitenkaan esim. 2 viljalajia seoksena.) **(Muutos)**

- o kk. ei saa koostua yksinomaan typensitojakasveista.

- o Hamppu ei käy kerääjäkasviksi. **(Muutos)**

- o Kk:lla voi perustaa seuraavan vuoden kasvuston.

Kylvä kk. viljelykasvin aluskasviksi kylvön yhteydessä tai viljan oras-vaiheessa tai ennen tai jälkeen viljelykasvin korjuun, viimeistään **15.8.**

Lannoita kk. pääkasvin mukaisesti. Aluskasvia ei saa lannoittaa satokasvin korjuun jälkeen paitsi, jos kylvetään syyskylvöinen satokasvi.

Päättäminen: kasvuston saa päättää kasvinsuojeluaineilla aikaisintaan 15.9.; kasvuston saa muokata aikaisintaan 1.10., -> paitsi, jos kylvät syyskylvöisen satokasvin, niin aikaisemmin.

Kasvuaika Kerääjäkasvin kasvuajan on oltava **vähintään kuusi viikkoa**.

Ei voi valita lohkolle, jos samanaikaisesti toteutetaan 1, 4 tai 5 toimenpide tai **Ekotuen** luonnonhoito-, viherlannoitusnurmi, monimuotoisuuskasvit, tai jos viljelykiertovaatimuksen **välikasvi** valittuna.

3) Kiertotalouden edistäminen max 80 % 37 €/ha

Sama hakija voi ilmoittaa lohkoilleen esim. kuivalantaa ja lietelantaa -> samalle alalle vain yhtä ainetta.

1. Levitä lietelantaa, virtsa, lietelannasta erotettua nestejaetta tai nestemäistä orgaanista lannoitetta sijoittavilla tai multaavilla laitteilla; levitysmäärä vähintään 15 m³/ha.

Sijoittamalla levitettävä lietelanta ja vastaavat aineet **voivat olla aktiiviviljelijän omalta tilalta tai muualta**. TAI

2. Lisää peltolohkolle orgaanista materiaalia (orgaanisia lannoitteita, maanparannusaineita tai edellä mainittujen seoksia, kuivalanta toiselta tilalta, lannasta eroteltu kuivajae), jonka kuiva-ainepitoisuus on vähintään 20 % (analyysi). Levitysmäärä vähintään 10 m³/ha.

Ei korvausta kuivalannasta, jos peräisin korvausta hakevan aktiiviviljelijän hallinnassa olevalta maatilalta.

Tila ei voi luovuttaa ja vastaanottaa orgaanista paitsi, jos Biokaasulaitoksen kautta kierrätetty.

Korkean ravinnepitoisuuden sisältävien aineiden, joiden fosforipitoisuus on vähintään 3 kg/m³, levitysmäärän on oltava vähintään 5 m³/ha.

Syysilmoituksen liitteeksi;

Maatilan ulkopuolelta tuleva lanta; luovutussopimus, maksukuitti tai rahti- tai kuormakirja tai 469L-lomake.

Ravinneanalyysi (tieto myös kuiva-aine pitoisuus %:sta) kiinteästä tai korkean fosforipitoisuuden aineesta.

Ei lohkolle; jos suojavyöhyke-, **Eko** luonnonhoito- tai viherlannoitusnurmi.

Luumutila voi käyttää vain luomussa sallittuja lannoitteita.

4) Suojavyöhykkeet (sv) (alat Vipu-karttatasolla) 350 €/ha

- o Jos 2023 tai 2024 valittu, niin valitse toimenpide -> vipu ei ilmoita.

- o Voi valita vielä 2025 ja 2026. **(Muutos)**

- o Noudatettava sitoumuskauden loppuun asti, kun valitsee.

- o Monivuotinen nurmikasvusto on perustettava ja se on säilytettävä loholla perustamisvuodesta sitoumuskauden loppuun (tai se voi olla perustettu jo aiemmin). Ilmoitettava korvaukseen oikeuttavalle alalle.

Hoito: viimeistään **15.9.** kasvuston niitto ja korjaus (tai laidunnus-> jos sato kokonaan pois laidunnuksella ja jos ei aiheudu eroosiota, ei lisärehua **(Muutos)**. Sato korjattava myös perustamisvuonna. Perustamisen jälkeen ei saa muokata tai lannoittaa -> ei koske tilanteita, joissa vahingoittunut kasvusto pitää uusia. **Tulvatasannetta** ei saa lannoittaa eikä muokata.

Kaksitasuoman kasvusto korjattava vähintään kerran sitoumuskauden aikana. Saa kasvaa kostean maan kasveja.

Ei maksua luomusta mutta luomukotieläinkorotuksen maksu, jos 0,5 ey/ha.

Ei voi valita jos:

- o vuodesta 2023 maatalouskäyttöön otetut uudet alat tai jos pysyvät nurmet Natura-aloilla tai samalla alalla ympin 1 - 3, 5, 7 tai 8 toimenpide.

5) Turvepeltojen nurmet 100 €/ha

- o Jos 2023 tai 2024 valittu, niin valitse päätukihaussa (voit luopua 2025 toimenpiteestä **(Muutos)** -> vipu ei huomautta.

- o Voi valita vain 1. tai 2. sitoumusvuonna kasvulohkolle.

- o Kun valitsee, niin sitoumuskauden loppuun asti. Tuotantonurmi.

- o **2025** toimenpiteeseen ilmoitettu uudet nurmet (vain 2024 tai 2025 sitoutuneet) -> viljavuustutkimus (maalaji vain turvetta) **30.9. mennessä**.

Ei voi valita lohkolle, jos samalla alalla ympin 1, 2, 4 tai 7 toimenpide.

Ei makseta suojakaista-alalle (Ehdollisuus).

6) Valumavesien hallinta (tarkista kasteluveden otto lupa)

- o Jos 2023 tai 2024 valittu, niin valitse, ilmoita myös lohkot, vipu ei ilmoita.

- o Kun valitset, niin sitoumuskauden loppuun asti sitoutuu kuivatusjärjestelmien avulla lähtevien valumavesien määrän säätelyyn.

Voi valita, jos loholla on:

- Säättösalaojitus, tai..... 77 €/ha

- Altakastelu- tai kuivatusvesien kierrätysjärjestelmä...214 €/ha

sekä jokin seuraavista kolmesta ehdoista täyttyä:

1. Lohkon sijaittava happamalla sulfaattimaalla (laboratorion tekemä maa-analyysi tehty **viimeistään 30.9.**), tai
2. maalaji turve, viljavuustutkimus, näyte analysoitu **viimeistään 30.9.**, tai
3. peruslohkon alalla 2015 - 2022 välisenä aikana ainakin yhtenä vuonna on ollut valumavesien hallinta -toimenpide.

7) Puutarhakasvien vaihtoehtoiset kasvinsuojelumenetelmät 500 €/ha

Voit valita yhden seuraavista torjuntamenetelmistä kasvulohkolle.

Luumu vain kohdan F.

→ **Laadi** kasvukauden alussa **31.5. mennessä** ennakkosuunnitelma lohko- ja kasvikohdaisesti ja **toimita kuntaan** päätukihaun yhteydessä.

Suunnitelman pohja löytyy Ruokavirasto.fi. **(Muutos)**

A) mekaanisesti levitettävien mikrobiologisten kasvinsuojeluaineiden käyttö kasvitautilien tai tuholaisten torjunnassa.

B) kasvukauden aikainen orgaaninen tai biohajoava kate yksivuotisilla kasveilla. Säilytä kate sadonkorjuuseen asti.

C) hyönteisverkot.

D) pölyttäjähönteisten levittämien mikrobiologisten kasvinsuojeluaineiden käyttö kasvitautilien torjunnassa. **E)** makroeliövalmisteiden käyttö kasvintuhoojien torjunnassa. -> A, D ja E, joka vuosi hankittava uudet.

F) kasvukauden aikainen orgaaninen tai biohajoava kate tai leikattava nurmikate monivuotisilla kasveilla. (vähintään 90 %). Luomulohko voi myös valita. **Katetta** lisättävä/hoidettava tarpeen tullen. -> seurataan 2025. **(Muutos)**

Ei voi valita samalle lohkolle ympin 7 ja 8 toimenpidettä samanaikaisesti.

8) Lintupellot (alat vipu -karttatasolla) max 50 % 600 €/ha

Lohkoille, jotka on tunnistettu paikkatietoaineiston perusteella luonnonvaraisten kurkien, hanhien tai joutsenten merkittäviksi muutonaikaisiksi levähdys- ja ruokailupaikoiksi.

- o Viljeltävä lintujen suosimia tuotantokasveja tavanomaisen viljely-käytännön mukaan, tavoitteena normaalisatoa tuottava kasvusto.

- o Alan tulee vähintään olla 10 ha.

- o **Dokumentointi** lohkon kasvuston käytöstä laajamittaiseen lintuparvien levähdykseen ja ravinnon hankintaan.

EKOJÄRJESTELMÄTUKI (Eko) (Vapaaehtoinen)

- o Perustulotukea hakeva voi hakea. Hae päätukihakussa. Yksivuotinen.
- o Voi valita **0-4 kpl/vuosi**.

1) Talviaikainen kasvipeite 40 €/ha

- o käy peltoala, pysyvien kasvien ja pysyvien nurmien ala.
-> **ei saa kyntää eikä muutoin muokata**, ja alalla oleva **sänki- tai kasvipeite on säilytettävä** 31.10.- 15.4. tai 31.10.- 1.5. (pysyvä nurmi)
- o **Sänkikesannoksi** tukihakuvuonna ilmoitettua alaa ei voi ilmoittaa kasvipeitteisenä alana, jos ei syys kylvä.
- o Syysilmoituksella ilmoitetaan kasvipeitteiset alat.
- o **Huom! Ehdollisuuden** talviaikainen vähimmäismaanpeite **33 %** peltojen ja pysyvien kasvien alasta oltava kasvipeitteisiä ajalla 31.10.- **31.12.** **Muutos** (Ehdollisuuteen käy: kasvi, sänki, kasvijäte, kevyesti muokattu).

KASVIPEITTEISYYS JA SÄILYTYS

Ehdollisuuden talviaikainen vähimmäismaanpeite 33 %:
säilytys 31.10 – **31.12.2026 (Muutos)**

Ekojärjestelmätuki talviaikainen kasvipeite (aito + sänki):
Pelto ja pysyvä kasvi, säilytys 31.10. - 15.4.2026

Pysyvä nurmi, säilytys 31.10. - 1.5.2026 (jos haet Eko tukea 2025)

- o **Pysyvä nurmi**: jos haet Eko kasvipeite tukea lohkolle -> säilytää 31.10. - 1.5., jos et hae lohkolle Eko kasvipeite tukea, ei tarvitse säilyttää. **(Muutos)**
- o **KASVIT, jotka käyvät Ekojärjestelmän kasvipeitetukeen -> katso sivu 6 ja Ehdollisuus** vähimmäismaanpeite 33 % -kasviluettelo.
- o Maksu koko alalle, jos ehdot täyttyvät.
- o **Ei makseta jos:**
 - o jos 2023 alkaen muusta käytöstä maatalousmaaksi otetulle alalle.
 - o Natura-alueiden pysyvien nurmien aloille.
 - o ympäristösitoumuksen; suojavyöhykkeille, turvepeltojen nurmille.
 - o ympäristösopimuksen maatalousluonnon monimuotoisuuden ja maiseman hoitoa koskevan alalle.

2) Luonnonhoitonurmet (Eko) max 25 % 65 €/ha

- o kasvuston tulee koostua 2025 kylvetyistä tai aiemmin kylvetyistä monivuotisista nurmikasveista. **Perustaminen:** Siemenseoksen painosta **enintään 20 %** typensitojakasveja. Muistiinpanoihin; kasvilajit ja niiden osuudet. **Monilajisiksi** kehittyneet luonnonvaraisia heiniä ja ruohovartisia kasveja sisältävät vanhat aiemmin kylvetyt nurmikasvustot voidaan hyväksyä, jos kasvusto koostuu pääasiassa heinä- tai muista **nurmirehukasveista** -> uudista kasvusto, jos alle 50 %. **(Muutos)**
- o Jos säilytys **talven yli 15.4.** saakka maksetaan myös **ekojärjestelmän** talviaikainen kasvipeitetuki.

Viljely katso Luonnonhoitonurmet ja Viherlannoitusnurmet

Ei makseta, jos:

- o 2023 alkaen maatalouskäyttöön muusta käytöstä otetuille aloille.
- o Natura-alueiden pysyvien nurmien aloille.
- o Luomukorvausta ei makseta, jos toimenpide lohkolle valittu.
- o **Huom! Luomukotieläinlannoitus** maksetaan alalle, jossa täyttyy 0,5 ey/ha.

3) Viherlannoitusnurmet (Eko) max 25 % 80 €/ha

- o Siemenseoksessa oltava **vähintään 4 eri lajia (nurmikasveja)** ja seoksen painosta **vähintään 20 %** oltava typensitojakasvia-> ei voi täydennys kylvää keväällä. Kirjattava muistiinpanoihin **vuosittain**; kasvilajit ja niiden osuudet.
- o Kasvuston tulee koostua 2023, 2024 tai 2025 kylvetyistä tai 2022 suoja-kasvin kanssa kylvetyistä **nurmikasvien ja typensitojakasvien seoksesta**.
- o max 3 vuotta peräkkäin tuki.
- o Jos säilytys **talven yli 15.4.** saakka, maksu **eko** talviaikainen kasvipeitetuki.
- o **Ei makseta:** 2023 alkaen maatalouskäyttöön muusta käytöstä otetuille aloille, eikä Natura-alueiden pysyvien nurmien aloille.
- o **Luomurajoite** jos luomusitoumus, niin ei voi valita Eko viherlannoitusnurmi.

VILJELY Luonnonhoitonurmet (lh) ja Viherlannoitusnurmet:

- o Voi ilmoittaa pysyväle nurmelle.
- o **Niitto** viimeistään 15.9. mennessä, jos tukea useana perättäisenä vuonna. Jos vaikea rikkakasvusto, niin niitto joka vuosi viimeistään 15.9.
- o **Jos 2024 ei niittoa** todettu pinta-ala monitoroinnissa, **niitettävä 2025**. (Vipu kartta tasosta voi katsoa, onko niitetty 2024).
- o **Lannoittaa ei saa** koko kalenterivuonna. Kasvinsuojeluaineita saa käyttää vain kasvuston päättämiseen. -> jos olet käyttänyt kasvinsuojeluaineita edeltävänä vuonna lh-nurmen (viherlannoitusnurmi) päättämiseen, et voi seuraavana vuonna sitoutua samalle alalle toimenpiteeseen. (jatkuu)

----- Viljely; luonnonhoitonurmi ja viherlannoitusnurmi ----

4)

- o **Muokkaus** sallittu vain perustamisen ja päättämisen yhteydessä.
- o **Säilytys** 31.8. asti. Toisesta vuodesta alkaen syyskylvöisten kasvien kylvö ja kylvöön liittyvä lannoittaminen ja kasvinsuojeluaineiden käyttö sallittu 1.8. alkaen.

4) Monimuotoisuuskasvit (Eko) max 25 % 270 €/ha

- o **Pölyttäjähönteis- ja maisemakasvit** -> perusta vuosittain;
 - o Siemenseoksessa saa olla vain kahden tai useamman seuraavan kasvin tai kasviryhmän siemeniä: Auringonkukka, hunajakukka, sinimailanen, apilat, kelta-, sini- ja valkolupiini, vurnat, ruis- tai ahdekaunokki, malvat, kehäkukat, öljypellava, mesikät, unikot, kesälemmikki, suvikakkarat, kesäharso, sinappi, tattari, rapsi, retikat, maloppi, kesämalvikki, rypsi, **herne ja härkäpapu. (Muutos)**
 - o **lisäksi seoksessa saa olla muita** (kuin yllä) kylvövuonna kukkivia kaksisirkkaisia kasveja **enintään 30 %** siemenseoksen painosta, ei hampun siemeniä, ei heiniä.
 - o **Riistakasvit** -> perusta vuosittain;
 - o Kasvuston etäisyys vähintään 50 m tiestä jonka liikennetiheys on yli 3000 autoa/vrk. (käyttö riistan ruokintaan pellolla, sen läheisyydessä tai erillisellä ruokintapaikalla).
 - o Siemenseoksessa saa olla **vain** kahden tai **useamman** seuraavan kasvin tai kasviryhmän siemeniä: viljat, tattari, auringonkukka, öljypellava, rypsi, rapsi, sinappi, herne, härkäpapu, rehukaali, retikat, rehusokerijuurikas, nauriit, ruisvirna, rehuvirna, ruistankio, heinäkasvit, apilat, sikuri, kumina, mailaset, keltamaite, hunajakukka, keltio, heinäratamo.
 - o **Viljan, heinäkasvin ja apilan seoksessa on lisäksi oltava aina** myös jonkin muun edellä mainittujen kasvin siemeniä, joka ei ole heinä, apila tai vilja.
 - o **Heinäkasveja** saa olla **max 20 %** siemenseoksen painosta.
 - o Siemenseoksessa **saa olla muita**, kuin yllä olevia max 15 % seoksen painosta. Ei kuitenkaan hampun siemeniä.
 - o **Niittykasvit:**
 - o Siemenseoksessa oltava **nurmiröllin, lampaannadan tai jäykkänadan sekä vähintään** kahden seuraavan niittykasvin siemeniä: harakankello, valkoilakki, ahdekaunokki, keltasauramo, ketoneilikka, mäkitervakko, nurmikhokki, purtojuuri, puna-ailakki, päivänkakkara, ruusuuroho, särmäkuisma, ruiskaunokki, kehäkukka, hunajakukka, kumina.
 - o **Lisäksi** seoksessa voi olla muiden yksivuotisten **niittykasvien tai virnojen** siemeniä, **ei heinien siemeniä**.
 - o jos tuki 2 vuotta peräkkäin -> perusta seoksella, jossa vähintään kaksi kasvilajia on monivuotisia seoksella niittykasvit ja peltolintukasvit.
 - o **Peltolintukasvit:**
 - o Siemenseoksessa oltava **edellä** lueteltujen vähintään yhden **niittykasvin lisäksi** myös **vähintään yhden** kasvin siemeniä seuraavista: pellava, durra, tattari, hirssi, maissi, auringonkukka, kvinoa, rypsi, rapsi, sinappi, mesikät, vurnat, viljat, sikuri, **herne, härkäpapu. (Muutos)**
 - o **Viljojen siemeniä** voi olla seoksessa enintään 50 kiloa/ha.
 - o Seoksessa voi olla lisäksi muiden yksivuotisten niittykasvien tai virnojen siemeniä, ei kuitenkaan heinän siemeniä.
 - o jos tuki 2 vuotta peräkkäin -> perusta seoksella, jossa vähintään kaksi kasvilajia on monivuotisia seoksella niittykasvit ja peltolintukasvit.
- VILJELY Monimuotoisuuskasvit:**
- o voi olla syyskylvöisillä kasveilla perustettu 2024.
 - o Kasvustoa ei saa perustaa suorakylvämällä nurmeen.
 - o Voi kylvää seoksen kasvulohkolle myös kaistoina tai saarekkeina.
 - o Kylvä seos tasaisesti koko kasvu lohkolle, että peittävä kasvusto.
 - o Muistiinpanoihin kirjattava **vuosittain** siemenseoksen kasvilajit ja niiden osuudet.
 - o **Lannoitus** vain perustamisen yhteydessä. **Kasvinsuojeluaineita** ei saa käyttää koko kalenteri vuonna, paitsi vaikeissa rikkakasvitilanteissa pesäketorjuntana tehtävänä ruiskutuksena. **(Muutos)**
 - o **Muokkaus** sallittu vain perustamisen ja päättämisen yhteydessä. Ei saa laiduntaa. **Niitto** aikaisintaan 1.8. Riistakasvien sadon saa korjata myös **ennen 1.8.** jos riistaeläinten ruokintaan.
 - o **Kasvuston säilytys** 15.9 asti.
 - o **Luomurajoite:** luomukorvausta ei makseta, jos toimenpide lohkolle valittu mutta luomukotieläinlannoitus maksetaan, jossa täyttyy 0,5 ey/ha.
 - o **Rajoitteita maksuun:**
 - o Samalle alalle ilmoitettu niittykasvit tai peltolintukasvit tuki **enintään kahtena** peräkkäisenä vuonna, -> kasvusto perustettava niittykasvit ja peltolintukasvit seokselle, jossa **kaksi kasvilajia** on vähintään monivuotisia.

EHDOLLISUUS

(entinen täydentävät ehdot)

KOSKEE KAIKKIA VIILJELIÖITÄ (myös luomu)

Noudattaminen on useimpien viljelytukiin ehto.

Lue koko [Ehdollisuus -opas](#) Ruokavirasto.fi sivuilta.

Pysyvän nurmen säilyttäminen. Viiteisuus 2018.

- o maa, jota käytetään heinäkasvien tai muiden nurmirehukasvien kasvattamiseen ja joka ei ole kuulunut tilan viljelykiertoon vähintään viiteen vuoteen -> kuudentena vuotena muuttuu pysyväksi nurmeksi. Nurmivuodet nollaantuvat, kun lohkolle ilmoittaa muun kuin nurmivuotia kerryttävän kasvin.
- o Pysyvä nurmi voi olla pellolla tai luonnonlaidun ja -niityllä.

Jäädettävät nurmivuotien kertymisen:

- o Suojavyöhyke. (Muutos)

Muusta käytöstä maatalousmaaksi otettu ala

Pysyvä nurmikasvusto

- o Vuodesta 2023 alkaen raivaamalla tai muutoin maatalousmaaksi otetuilla turve- tai muilla aloilla (raiviot sekä aiemmin turvetuotannossa olleet alat) oltava pysyvä nurmikasvusto.
- o nurmikasvusto voidaan uusia vain suorakylvönä tai kevennetyllä muokkauksella niin, että uusi kasvusto kylvetään välittömästi aiemman kasvuston muokkauksen jälkeen.
- o Ei saa kyntää.
- o Ei voi ilmoittaa ympäristösitoumuksen tai **ekojärjestelmätuen** mukaisia nurmitoimenpiteitä.

Pysyvä nurmikasvusto ei koske;

- o Ei koske lohkoa, joka 31.12.2022 ollut viljelykelpoisia siten, että peruskunnostus toimenpiteet on tehty ja alaa voidaan viljellä tavanomaisen sadon tuottamiseksi.
- o jos teet viljelytoimia hankaloittavien esteiden poistoa ja peruslohkon muotoa parantavia muutoksia. Alan on rajauduttava olemassa olevaan peruslohkoon sekä oltava kooltaan alle 0,5 ha ja enintään 5 % peruslohkon alasta. (hyväksyntä peltolohkokisterin ajantasaistuksessa)
- o tilusjärjestelypäätösten mukaisia uusia aloja.

Turvemaiden vaatimukset 1.1.2025 alkaen

- o Jos uudistat nurmelta nurmelle lohkon, joka on pysyvää nurmea ja turvemaata, voit kyntää sen vain kerran neljän vuoden ajanjaksolla -> koskee aloja, jotka ovat olleet maatalousmaata jo ennen 2023. Voit jatkossakin kylvää tällaiselle pysyväksi nurmeksi muuttuneelle turvemaalle myös muita kuin nurmikasveja -> jolloin pysyvän nurmen merkintä poistuu.
- o ei saa ottaa maa-ainesta/ ei saa polttaa/ei saa kaivaa uusia avo-ojia paitsi, jos kaivu liittyy rakennettavan kosteikon perustamiseen tai useita maanomistajia koskeviin peruskuivatus- tai tilusjärjestelyhankkeisiin.
- viljelijän osoitettava **maanäynteillä**, että lohko ei ole turvemaata, jos hän aikoo edellä mainittuja toimenpiteitä loholla suorittaa.

Sängenspolttokielto

- o Viljojen, tattarin, kvinoan, öljykasvien, kuitukasvien, palkokasvien ja siemenmausteiden sänkeä ei saa polttaa, eikä korjaamatonta kasvustoa.
- o Ei koske nurmea.

Suojakaistat vesistöjen varsille (Vipu)

- o Vesistön puoleiselle lohkon reunalle jätettävä vähintään 3 metrin muokkaamaton kasvipeitteinen suojakaista. Kasvillisuus voi koostua luonnonkasveista tai kylvetyistä nurmikasveista. Ei puuvartisia kasveja.
- o Suojakaista on perustettava kylvämällä monivuotisia nurmikasveja. Voi perustaa suojaviljaan. Ei vuosittaista niittovaatimusta.
- o Ei sijaitse vesistön varrella, jos pellon ja vesistön välillä on muuta aluetta vähintään keskimäärin 10 m, eikä vesi tulvankaan aikana nouse maatalousmaalle tai jos pelto sijaitsee tulvaperikseen takana ja kuivausvedet johdetaan pois pumppaamalla tai muulla vastaavalla tavalla.

Ei saa käyttää kasvinsuojeluaineita eikä lannoitteita. Jos vaikea rikkakasvitilanne, niin ota yhteyttä alueesi Ely-keskukseen, lomake 443.

Suojakaistat kaltevilla mailla vesistöön päin olevat lohkot näkyvät Vipusta. Sama ehto kuin suojakaistat.

Natura 2000 –alueen pysyvät nurmet

- o Jos loholla on pysyvää nurmea ja osakin lohkoista sijaitsee Natura-alueella, koko peruslohko on herkkää pysyvää nurmea. -> voit halutessasi jakaa lohkon tukihauksen päättymiseen mennessä Natura-alueen rajauksen mukaan.

Vaatimukset: ala säilytettävä nurmella.

Ei voi ilmoittaa: siirtonurmea, ympäristökorvauksen suojavyöhykettä tai turvepeltojen nurmea, **ekojärjestelmätuen**; luonnonhoitonurmea tai viherlannoitusnurmea.

Nurmen kasvuston uusiminen vain erityisestä syystä, jos uudistamiseen ei liity kyntämistä. -> ilmoitus kirjallisesti maaseutuelinkeinoviranomaiselle ennen aloittamista.

Puiden leikkauskielto

Maatalousmaalla olevia puita ei saa kaataa eikä leikata 1.5.-31.7. (Ei koske pysyviä kasveja eikä ympäristösopimukseen kuuluvaa.

Lannoitus (Ehdollisuus –opas) -> koskee kaikkia tiloja

- o Lannan levitys kielletty 1.11. – 31.3.
- o Ei lannoitteita lumipeitteeseen, routaantuneeseen tai veden kyllästämään maahan. Ei levitystä, niin että valumia vesiin.

Vesistöjen varret ja kaltevat alat:

- o Lannoitus on kiellettyä 5 metriä lähempänä vesistöä. Seuraavan viiden metrin vyöhykkeellä vesistöä lannan ja orgaanisten lannoitevalmisteiden pintalevitys on kielletty, ellei peltoa muokata vuorokauden kuluessa levityksestä.
- o Kotieläinten laidunnus on sallittu vesistöjen varrella.
- o Jos peruslohko on kokonaan tai osittain vähintään 15 % kalteva, lietalannan, virtsan ja nestemäisten orgaanisten lannoitevalmisteiden levittäminen on sallittua ainoastaan sijoittamalla. Ehtoa on noudatettava silloin, jos kalteva ala on vähintään 25 aarin (0,25 ha) kokoinen.

Viljavuustutkimus

- **Ympäristökorvauksessa (5 v välein)** -> koskee ympäristökorvausta hakevia tiloja. **Vaaditaan lohkoista**, joiden kasvia on sallittu lannoittaa -> ei vaadita korvauskelvottomista (mutta Ehdollisuudessa pitää ottaa, jos lannoittaa) eikä alle 0,5 ha lohkoista.
- o Tulokset oltava voimassa, kun lannoittaa. **Uusista** viljelijän hallintaan tulleista lohkoista tutkimus sitoumusvuoden loppuun mennessä, **mutta** Ehdollisuudessa oltava voimassa, jos lannoittaa. (Muutos)
- o Kasvit, joista **ei vaadita** ympäristökorvauksessa viljavuustutkimusta, koska lannoitus ei ole sallittua: kesannot, Ekojärjestelmätuen; luonnonhoitonurmi ja viherlannoitusnurmi, ympäristösopimusalat, suojakaista (kasvikoodi), viljelemätön. Jos muokkaat kasvuston ja lannoitat -> viljavuustutkimus.
- o Perustamisvuoden jälkeen, viljavuustutkimusta **ei vaadita kasveilla** suojavyöhyke, monimuotoisuuskasvit. (lannoitus vain perustamisvuonna)
- **Ehdollisuudessa** (korkeintaan 10 v vanha analyysi) -> **kaikkia koskeva** (ympäristökorvauksen analyysi on ok, jos voimassa loholla)
- o jos lannoittaa, oltava voimassa oleva analyysi, joka on teetetty akkreditoidussa laboratoriossa.
- o Alle 0,50 ha lohkoista ei tarvitse teettää analyysia (sama ympäristössä)
- o **Fosforin (P) osalta viljavuusluokka ja Typen osalta maalaji.**
- o Fosforilannoituksen voi tehdä myös viljavuusluokka 6 tasoilla (kokonaisfosfori -> katso poikkeukset), typpilannoitusta varten pitää maalajianalyysi teettää erikseen.

Fosforin ja typen lannoitusrajat -> katso Ehdollisuus -opas

Kokonaisfosfori huomioon (tarkista poikkeukset Ehdollisuus –oppaasta)

Lanta-analyysi -> koskee kaikkia tiloja

- o teetä lanta-analyysi 5 vuoden välein. Määriteltävä liukoinen tyyppi, kokonaistyyppi ja kokonaisfosfori.
- o koskee tilaa, jolla syntyy tai joka käyttää lantaa lannoitteena suoraan pellolla enemmän kuin 25 m³ vuodessa.

-----Ehdollisuus jatkuu-----

Kesannot -> niitä tai laidunna **15.9** viimeistään (jos ei muuta tehty)

- o **Viherkesanto** on alaa, joilla on heinä- tai muita nurmirehukasveja yli 50 % kasvulohkon alasta. **Vuodesta 2024** alkaen, et voi ilmoittaa viherkesantona esimerkiksi riistakasveja kasvavaa. (ilmoita Ekojärjestelmä monimuotoisuus riista tai yksivuotisia kylvettynä seoskasvustona)
- o **Kylvö:** 30.6, jos ei ole ennestään viherkesantoa.
- o **Säinkikesanto** on edellisen kasvukauden viljan, tattarin, kvinoan, öljykasvien, kuitukasvien, palkokasvien tai siemenmaustekasvien sängen peittämää ja muokkaamatonta. Jos kasvustoa, niitto viimeistään 15.9.
- o **Säilytä** kesannon kasvusto 31.8. asti, paitsi jos syksyllä kylvettäviä kasveja niin voit päättää, muokata ja kylvää kasvuston 1.8. alkaen.
- o **Lannoitus** on kielletty, paitsi jos kylvät syyskylvöisen kasvin, niin 1.8. alkaen.
- o **Kasvinsuojeluaineita** voi käyttää **viher- ja säinkikesannolle** 1.9 alkaen, paitsi jos kylvät syyskylvöisen kasvin, niin 1.8 alkaen.
- o **Avokesanto**, perusteltava syy: kasvukaudella ilman kasvipeitettä tai sänkeä. **Maataloustoiminta** vaatimus täyttyvä avokesannolla; jos muokkaat tai torjut vaikeasti hävitettäviä rikkakasveja kasvinsuojeluaineilla, tai jos kasvustoa, niin niitat viimeistään 15.9.

Talviaikainen vähimmäismaanpeite (Ehdollisuus-opas)

Vähintään 33 % pellon ja pysyvien kasvien yhteenlasketusta alasta oltava kasvipeitteistä ajalla 31.10 – 31.12. (sis. kevennetyn muokkauksen) **(Muutos)**

- o Vaatimus ei koske **pysyviä nurmia**.

Vähimmäismaanpeitteeksi ehdollisuudessa käy alla olevat kasvit **sekä ekojärjestelmätuen** talviaikainen kasvipeitteeseen tietyin poikkeuksin:

- o viljojen, tattarin, kvinoan, öljykasvien, kuitukasvien, palkokasvien ja siemenmausteiden sekä näiden seoskasvustojen korjaamattomat kasvustot ja sänki. -> **kemiallisesti** tuhottu **sänki** käy (käy myös ekojärjestelmätuen kasvipeite).
- o syyskylvöiset kasvit
- o nurmikasvit ja ruokohelpi, (ei pysyvä nurmi), (-> pysyvät nurmet käy ekojärjestelmätuen talviaikainen kasvipeite tietyin ehdoin).
- o luonnonhoitonurmet ja viherlannoitusnurmet
- o mansikka
- o monivuotiset energia –ja puutarhakasvit, joiden riviväleissä on kasvusto
- o kerääjäkasvit ja välikasvit
- o maanparannus ja saneerauskasvit
- o monimuotoisuuskasvit;
- o viherkesannot
- o talven yli säilyvät kylvetyt kasvustot;
- o kaalikasvien, salaattien ja salaattisikurien, kurkkukasvien, hernekasvien, sokerimaissin, sokerijuurikkaan, juuresten, piparjuuren ja maa-artistokan **korjaamattomat kasvustot** (Peruna ei ole juures) (-> ei käy ekojärjestelmätuen talviaikainen kasvipeite)
- o **Muokkaamattomat alat**, jos maan pinnalla on sadonkorjuusta jäänyttä **kasvijätettä**: kaalikasvit, salaattit ja salaattisikurit, kurkkukasvit, hernekasvit, sokerimaissi, sokerijuurikas. juurekset (ei porkkana), piparjuuri, maa-artistokka. (-> **kasvijäte** ei käy ekojärjestelmätuen talviaikainen kasvipeite)
- o suojavyöhykkeet ja turvepeltojen nurmet, (-> ei käy ekojärjestelmätuen talviaikainen kasvipeite)
- o **Kevennetysti muokatut alat hyväksytään**, jos muokaus tehdään kultivaattorilla, lautasäkeellä, joustopiikkiäkeellä, lapiorullaäkeellä tai rullailmastimella **yhteen kertaan ajaen kasveilla**: nurmikasvien, viljojen, tattarin, kvinoan, öljykasvien, kuitukasvien, palkokasvien ja siemenmausteiden sekä näiden seoskasvustojen alat. (-> ei käy kevennetysti muokatut ekojärjestelmätuen talviaikainen kasvipeite)
- o **Kemiallisesti** tuhottu nurmikasvien sänki käy.
- o **Säinkikesannoksi** tukihakuvuonna ilmoitettua alaa ei voi ilmoittaa kasvipeitteisenä alana, jos ei syyskylvöä. (-> ei käy myöskään ekojärjestelmätuen talviaikaisessa kasvipeitteisyydessä, mutta käy jos syyskylvö)

Tuottamaton ala - ei käytössä 2025 alkaen.

Viljelykierto; yksivuotinen ja usean vuoden tai

Viljelyn monipuolistaminen; (Uutta)

Tilan maatalousmaa =
Peltoala + Pysyvät kasvit + Pysyvä nurmi

- o Vipu neuvoja näyttää koskeeko vaatimus tilaa.

Ei koske seuraavia tiloja, jos:

- o yli 75 % tilasi **peltoalasta** on heinäkasvien tai muiden nurmirehukasvien tuotannossa, kesantona tai palkokasvien viljelyssä tai näiden käyttötapojen yhdistelmänä.
- o yli 75 % tilasi **maatalousmaasta** on pysyvää nurmea tai heinäkasvien tai muiden nurmirehukasvien tuotannossa tai näiden käyttötapojen yhdistelmänä.
- o tilasi **peltoala** on enintään 10 hehtaaria.
- o **tilasi maatalousmaa on luonnonmukaisessa tuotannossa** (luomuvälvonta tilat). Jos vain osa pinta-alasta on luonnonmukaisessa tuotannossa, viljelykiertovaatimus ei koske sitä osaa tilastasi, joka on luonnonmukaisessa tuotannossa.

Yhteenveto

- o Jos **peltoalalla** ei ole ollut yksivuotisia kasveja vuonna 2024 on viljelijä vapautettu vuonna 2025 molemmista vaatimuksista. Jos **peltoalalla** on vuonna 2025 yksivuotisia kasveja, joita viljelykiertovaatimus koskee, tulee vuonna 2026 jommankumman vaatimuksen toteutua.
- o Jos viime vuonna alalle on ilmoitettu **tuen peruminen**, niin kyseinen ala ei ole viljelykierron yksivuotisten kasvien viljelyalan tarkastelualassa tänä vuonna.

• Viljelykierto;

- o **Viljelykiertovaatimus ei koske:** heinä- ja nurmirehukasveja, monivuotisia viljelykasveja, kesantoja, perunaa, porkkanaa, sokerijuurikasta, keräkaaleja, sipuleja, puna- ja keltajuurikasta.

- o Seurataan vuotuista ja usean vuoden viljelykiertoa:

→ YKSIVUOTINEN VILJELYKIERTO (Ehdollisuus opas)

- o tarkastellaan hakuvuonna niitä hallinnassa olevia kasvulohkoja, joilla on edellisenä vuonna (2024) viljelty yksivuotisia kasveja. (Vipu karttataso) -> Näiden kasvulohkojen **alasta 33 %** pitää vaihtua toiseksi kasviksi.
- o **Peltojen hallinnan vaihtuminen tilalta toiselle ei vaikuta** vaatimukseen.
- o yksivuotista viljelykiertoa voi täyttää **välikasvilla**.
- o **Puhdaskauran** sopimusviljelyä ei yksivuotinen kierto koske, mutta usean vuoden kierto koskee. -> Sopimus kuntaan tukihauun yhteydessä.

• Välikasvit

- o Kylvö viimeistään 31.8. ja säilytys 31.10. asti.
- o välikasvi on viljelykasvin jälkeen samana vuonna kylvettävä toissijainen viljelykasvi, joka on eri kasvi kuin satokasvi ja joka muodostaa kasvuston. Voi kylvää yhtä aikaa pääkasvin kanssa.
- o **Lannoitus** määräytyy keväällä ilmoittamasi kasvin perusteella, jos lannoitat pääkasvin sadon korjaamisen jälkeen alaa, annettu lannoitus ei saa ylittää pääkasvin lannoituksen sallittua enimmäismäärää. **1.9. alkaen** annettu lannoitus lasketaan syyslannoitukseksi ja lasketaan seuraavan vuoden lannoitusmääriin.
- o Ilmoita **välikasvi** päätukihaussa kasvulohkotiedoissa.

Yhteenveto välikasvin käytöstä;

- o Yksivuotisen viljelykierron tarkastelussa voi **täyttää välikasvilla viljelykiertoa** -> Vipun taso, jossa 2024 1-vuotinen pääkasvi tai välikasvi, jos on ilmoitettu; jos välikasvi on, niin viljelykierto nollaantuu.
- o Ehdollisuuden vähimmäismaanpeite, jos säilytys **31.10. - 31.12.**
- o Ekojärjestelmätuen talviaikainen kasvipeite, jos säilytys **31.10. - 15.4.**

→ USEAN VUODEN VILJELYKIERTO -> 2026 alkaen

- o Usean vuoden viljelykierron on toteuduttava ensimmäisen kerran kaikilla vuonna 2026 (tarkastelu 2023- >).
- o Samaa yksivuotista viljelykasvia voi viljellä samalla alalla **enintään kolme vuotta peräkkäin**. -> Välikasvia ei huomioida monivuotisessa viljelykierrossa.

• Viljelyn monipuolistaminen (Uutta)

- Jos **peltoalasi** on 10 - 30 ha; viljele vähintään 2 eri viljely kasvia, pääkasvia saa olla enintään 75 % tilan peltoalasta.
- Jos **peltoala** on yli 30 ha; viljele vähintään 3 eri viljely kasvia ja pääkasvin osuus saa olla enintään 75 % peltoalasta, ja kahden pääkasvin yhteenlaskettu osuus enintään 95 % peltoalasta.